

UZUPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*

**EGZAMIN MATURALNY
Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**

POZIOM ROZSZERZONY

8 MAJA 2020

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 24 strony (zadania 1–26). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza polega na rozwiązaniu testu, część druga wymaga analizy materiałów źródłowych, a trzecia – napisania wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Godzina rozpoczęcia:
14:00**

**Czas pracy:
180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

CZĘŚĆ I – Test (20 punktów)

Zadanie 1. (1 pkt)

Schemat. Piramida potrzeb Abrahama Maslowa

www.wsr.edu.pl

Podaj nazwy potrzeb oznaczonych na schemacie literami A i B.

A. ....

B. ....

Zadanie 2. (1 pkt)

O rodzajach grup

Są takie grupy, które mają charakter uniwersalny [...]. Są niewielkie, pozwalają członkom na osobistą znajomość i bezpośrednie, bliskie [...] interakcje „twarzą w twarz”. Są stosunkowo trwałe [...], przynależność do nich staje się istotnym elementem tożsamości jednostki.

P. Sztompka, *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2002, s. 219–220.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Opisane w tekście grupy społeczne, wyodrębnione ze względu na typ więzi społecznej, to grupy

- A. wtórne.
- B. pierwotne.
- C. zamknięte.
- D. inkluzywne.

Zadanie 3. (1 pkt)

Zaznacz dwa zdania, w których są zawarte wyłącznie fakty.

1. Jak podaje historyk gospodarki Angus Maddison, na początku XIX wieku Europa, Stany Zjednoczone i Kanada wytwarzały 32 proc. globalnego PKB, a w 1950 roku wskaźnik ten osiągnął 68 procent.
2. Do połowy XXI wieku świat rozwinięty pomnoży swój majątek mniej więcej dwukrotnie, a świat rozwijający się – pięciokrotnie.
3. Na Zachód będzie przypadało poniżej 30 proc. globalnego PKB, czyli mniej niż w 1820 roku.

4. W połowie stulecia globalna klasa średnia, czyli ludzie, których stać na zakup dóbr takich jak samochody i sprzęt AGD, będzie zamieszkiwała przede wszystkim świat obecnie nazywany rozwijającym się.
5. W prognozach Banku Światowego stwierdzono, że w 2030 r. klasa średnia będzie liczyła tam 1,2 mld, co oznacza 200-procentowy wzrost od 2005 roku, czyli więcej niż łączna populacja Europy, Japonii i Stanów Zjednoczonych.

Na podstawie: www.newsweek.pl

Zadanie 4. (1 pkt)

O typach jednego ze zjawisk społecznych

Awans społeczny wyraża się w przepływie jednostek z warstwy niższej do wyższej lub wytworzeniu przez te jednostki nowej grupy lokalizującej się na poziomie warstwy wyższej. Degradacja społeczna polega na przechodzeniu jednostek z pozycji wyższej na niższą.

Spoleczeństwo i polityka. Podstawy nauk politycznych, red. K.A. Wojtaszczyk, W. Jakubowski, Warszawa 2007, s. 174.

Podaj nazwę zjawiska społecznego, którego dwa typy opisano w tekście.

Zadanie 5. (1 pkt)

Tabela. Najliczniejsze niepolskie identyfikacje narodowo-etniczne w Polsce według spisu powszechnego z 2011 roku (dane w tysiącach; uwzględniono identyfikacje zadeklarowane łącznie przez ponad 15 tysięcy przedstawicieli kategorii społecznych mających uregulowany ustawowo status prawny)

Nazwa identyfikacji	Identyfikacja zadeklarowana	
	jako pierwsza (w tym jako jedyna)	jako pierwsza lub druga (w tym występująca z polską)
białoruska	36,4 (30,2)	46,8 (15,6)
kaszubska	17,7 (16,4)	232,5 (215,8)
niemiecka	74,5 (44,5)	147,8 (63,8)
romska	12,6 (9,9)	17,0 (7,0)
ukraińska	38,4 (27,6)	51,0 (20,8)

Na podstawie: *Struktura narodowo-etniczna, językowa i wyznaniowa ludności Polski. Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011*, Warszawa 2015, s. 31.

Oceń, czy poniższe informacje dotyczące grup mniejszościowych w Polsce są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli informacja jest prawdziwa, albo F – jeśli jest fałszywa.

1.	Osoby mające status prawny grupy posługującej się językiem regionalnym najczęściej deklarowały także identyfikację polską.	P	F
2.	Jedyna grupa mniejszościowa – spośród przedstawionych w tabeli – mająca status mniejszości etnicznej to Romowie.	P	F
3.	Więcej niż połowa osób należących do kategorii o statusie mniejszości narodowej deklarowała także tożsamość polską.	P	F

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.
	Maks. liczba punktów	1	1	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów					

Zadanie 6. (2 pkt)

Fragmenty tekstów z zakresu myśli społeczno-politycznej

Tekst 1. „Daję upoważnienie i przekazuję moje uprawnienia do rządzenia moją osobą temu oto człowiekowi albo temu zgromadzeniu, pod tym warunkiem, że i Ty przekażesz mu swoje uprawnienia i upoważnisz go do wszystkich jego działań w sposób podobny”. Państwo to „jedna osoba, która może użyć siły ich wszystkich i ich środków, jak to będzie uważała za korzystne dla ich pokoju i wspólnej obrony”.

Na podstawie: H. Olszewski, *Historia doktryn politycznych i prawnych*, Warszawa 1984, s. 154–155.

Tekst 2. Ludzie, wstępując do społeczeństwa, przekazują w jego ręce równość, wolność i władzę, którą posiadali w stanie natury, by władza państwowa dysponowała nią tak dalece, jak tego będzie wymagać dobro społeczeństwa. Czynią tak w tym celu, by każdy mógł lepiej zachować siebie samego, swoją wolność i własność.

Na podstawie: www.[...].edu.pl

6.1. Podaj nazwę koncepcji genezy państwa, do której odnoszą się oba teksty.

.....

6.2. Rozstrzygnij, w którym z tekstów odwołano się do założeń ideologii liberalnej. Swój wybór uzasadnij.

Rozstrzygnięcie – tekst .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

Zadanie 7. (2 pkt)

O rodzajach referendów

Kryterium 1. Zgodnie z nim wyróżnić można referendum obligatoryjne oraz fakultatywne. Pierwsze z nich charakteryzuje się tym, że nie można go zastąpić żadną inną formą, a obowiązek jego przeprowadzenia wynika z konstytucji lub ustawy zwykłej. Przeprowadzenie referendum fakultatywnego jest z kolei uzależnione od woli uprawnionych organów.

Kryterium 2. Zgodnie z nim można wyróżnić referenda ratyfikacyjne oraz opiniodawcze. Referenda ratyfikacyjne organizuje się wówczas, gdy przyjęty przez organ państwowy akt prawny nie jest prawomocny, zanim obywatele nie przyjmą go w głosowaniu referendalnym. Z kolei z referendum opiniodawczym (konsultatywnym, konsultacyjnym) mamy do czynienia wówczas, gdy organ państwa uprawniony do uchwalania aktów prawnych chce przed ich wydaniem zapoznać się z opinią obywateli.

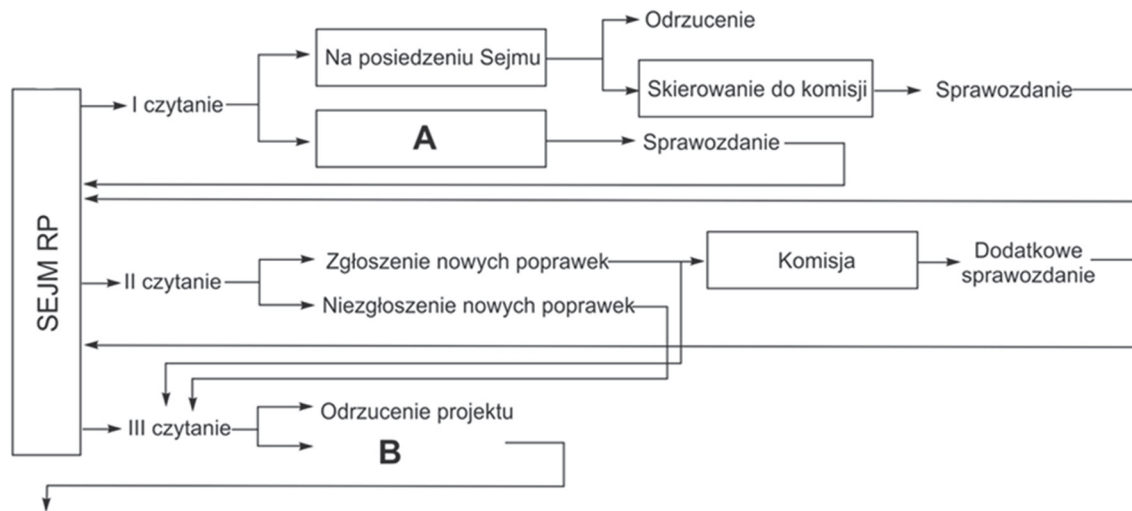
Na podstawie: *Demokracja bezpośrednia. Wymiar globalny i lokalny*,
red. M. Marczevska-Rytka, A.K. Piasecki, Lublin 2010, s. 32–37.

Uzupełnij tabelę dotyczącą referendów ogólnokrajowych przeprowadzonych w Rzeczypospolitej Polskiej – wpisz temat każdego z referendów oraz nazwę jego rodzajów według każdego z kryteriów przedstawionych w tekście.

Rok	Temat referendum	Rodzaj referendum według kryterium	
		1.	2.
1997			
2003			

Zadanie 8. (1 pkt)

Fragment schematu procesu ustawodawczego w Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie: senat.edu.pl

Podaj nazwy podmiotu zastąpionego na schemacie literą A oraz elementu procesu ustawodawczego oznaczonego na nim literą B.

A. ....

B. ....

Zadanie 9. (1 pkt)

Do każdego przepisu prawnego z *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* dotyczącego kompetencji naczelnego organu władzy dopisz nazwę tego organu.

Przepis prawny z <i>Konstytucji RP</i> (stan prawny na 28 lutego 2020 r.)	Nazwa organu
[...] ratyfikuje i wypowiada umowy międzynarodowe, o czym zawiadamia Sejm i Senat.	
[...] zawiera umowy międzynarodowe wymagające ratyfikacji oraz zatwierdza i wypowiada inne umowy międzynarodowe.	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.1.	6.2.	7.	8.	9.
	Maks. liczba punktów	1	1	2	1	1
	Uzyskana liczba punktów					

Zadanie 10. (1 pkt)

Fragment pisma procesowego

Białystok, 15 września 2013 r.
Skarżący Jan Kowalski ul. Konstruktorska 3/5 15- 410 Białystok
1. [Nazwa sądu, do którego zaadresowano pismo] za pośrednictwem 2. [Nazwa organu, w którym złożono pismo]
Skarga
na decyzję Wojewody Podlaskiego z dnia 28 sierpnia 2013 r. nr 5505/7146/213/09, doręczoną mi 10 września 2013 r., utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 20 marca 2013 r. nr 5504/7146/212/09 o odmowie wymeldowania Stanisława Machowskiego z miejsca stałego pobytu. Na podstawie art. 3 § 2 pkt. 1 p.s.a. zaskarżam powyższą decyzję w całości, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy. [...]
Jan Kowalski

Na podstawie: [www: orzeczenia-\[...\]pl](http://www.orzeczenia-[...]pl)

Uzupełnij fragment pisma procesowego – wpisz właściwe nazwy.

Nazwa 1. – .....

Nazwa 2. – .....

Zadanie 11. (1 pkt)

Przepis prawny z kodeksu obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej

Powództwo o ustalenie lub zaprzeczenie ojcostwa oraz o ustalenie bezskuteczności uznania ojcostwa może wytoczyć także prokurator, jeżeli wymaga tego dobro dziecka lub ochrona interesu społecznego [...].

Dz.U. [...], nr 9, poz. 59, z późn. zm. (stan prawny na 28 lutego 2020 r.).

Rozstrzygnij, czy przytoczony przepis prawny to przepis z zakresu prawa karnego. Swój wybór uzasadnij.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (1 pkt)

Przepis prawny z kodeksu obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej

Kto, będąc właścicielem, administratorem, dozorcą lub użytkownikiem nieruchomości, nie dopełnia obowiązku umieszczenia w odpowiednim miejscu albo utrzymania w należyтым stanie tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości, nazwą ulicy lub placu albo miejscowości, podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany.

Dz.U. [...], nr 12, poz. 114, z późn. zm. (stan prawny na 28 lutego 2020 r.).

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Czyn zabroniony, którego przykład wskazano w przytoczonym przepisie prawnym, to

- A. delikt.
- B. wykroczenie.
- C. występki.
- D. zbrodnia.

Zadanie 13. (1 pkt)

Rysunek satyryczny

[...].blog.onet.pl

Odwołując się do unormowań prawnych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej, wyjaśnij problem zilustrowany na rysunku satyrycznym.

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	10.	11.	12.	13.
	Maks. liczba punktów	1	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów				

Zadanie 14. (1 pkt)

Do każdego przepisu prawnego dotyczącego organu ochrony praw człowieka w Rzeczypospolitej Polskiej dopisz pełną nazwę tego organu.

Przepis prawny (stan prawny na 28 lutego 2020 r.)	Nazwa organu
[...] podejmuje działania mające na celu zapewnienie dziecku pełnego i harmonijnego rozwoju, z poszanowaniem jego godności i podmiotowości.	
[...] stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w innych aktach normatywnych, w tym również na straży realizacji zasady równego traktowania.	

Zadanie 15. (1 pkt)

O dokumentach z zakresu praw człowieka

Opis 1. Ten dokument został szybko uzupełniony o 10 poprawek zawierających katalog praw człowieka i zwanych Kartą Praw. Gwarantowano w nich między innymi podstawowe prawa osobiste obywatelom tego państwa.

Opis 2. Władca zobowiązał się w tym dokumencie do nienakładania nowych podatków bez zgody Wielkiej Rady, a także potwierdzał i rozszerzał prawa sądowe wolnych mieszkańców królestwa, przede wszystkim zakaz więzienia i karania konfiskatą dóbr bez wyroku sądu.

Opis 3. Dokument ten gwarantował nietykalność cielesną jednostki, chroniąc ją przed samowolnym uwięzieniem przez organa władzy państwowej – decyzja w tej sprawie została oddana w ręce sądu. Była to nie tylko deklaracja, lecz także określenie procedury umożliwiającej dochodzenie jej postanowień.

Na podstawie: www.opoka.org.pl

Do każdej podanej nazwy dokumentu przyporządkuj właściwy opis.

Habeas Corpus Act – opis nr .....

Magna Charta Libertatum – opis nr .....

Zadanie 16. (1 pkt)

O dokumencie z zakresu praw człowieka

Karta Praw Podstawowych w sposób kompleksowy odnosi się do praw człowieka. Zawarto w niej wszystkie najważniejsze prawa i wolności jednostki, w tym prawa polityczne, socjalne, ekonomiczne i kulturalne oraz prawa indywidualne o wymiarze kolektywnym, solidarnościowym. [...] Zasadniczym celem Karty, co zostało wyrażone w jej preambule, jest

wzmocnienie ochrony praw podstawowych poprzez ich wyszczególnienie w Karcie i w efekcie afirmacja praw człowieka wynikających z innych źródeł, a nie tworzenie nowych uprawnień.

Leksykon ochrony praw człowieka, red. M. Balcerzak, S. Sykuna, Warszawa 2010, s. 186–187.

Podaj nazwę organizacji, która przyjęła dokument przedstawiony w tekście.

.....

Zadanie 17. (1 pkt)

Wydarzenie chronologicznie pierwsze zaznacz w tabeli literą P, a wydarzenie chronologicznie ostatnie – literą O.

	Wydarzenie	Chronologia
A.	Jerzy Buzek został przewodniczącym Parlamentu Europejskiego.	
B.	Rzeczpospolita Polska przystąpiła do strefy Schengen.	
C.	Rzeczpospolita Polska związała się traktatem lizbońskim.	
D.	Donald Tusk objął funkcję przewodniczącego Rady Europejskiej.	

Zadanie 18. (1 pkt)

O typie organizacji międzynarodowej

Organizacja pozarządowa – Non-Governmental Organization, to organizacja charakteryzująca się przede wszystkim tym, że zrzesza osoby fizyczne i/lub osoby prawne prawa krajowego poszczególnych państw i/lub związki takich osób. [...] NGO pełnią obecnie rolę ważnego podmiotu prawa międzynarodowego w szczególności w prawie międzynarodowym praw człowieka.

B. Kuźniak, *Organizacje międzynarodowe*, Warszawa 2012, s. 106.

Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Organizacja będąca przykładem typu organizacji międzynarodowych opisanych w tekście to

- A. Greenpeace.
- B. Rada Europy.
- C. Światowa Organizacja Zdrowia.
- D. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14.	15.	16.	17.	18.
	Maks. liczba punktów	1	1	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów					

CZĘŚĆ II – Analiza materiałów źródłowych (10 punktów)

Zadanie 19. (2 pkt)

Tabela. Wyniki wyborów do Izby Gmin w latach 2005–2015*

Partia	2005	2010	2015
	% głosów / liczba mandatów		
Partia Konserwatywna (CON)	32,3% 197	36,1% 307	36,9% 331
Partia Pracy (LAB)	35,2% 356	29,0% 258	30,4% 232
Liberalni Demokraci (LD)	22,0% 62	23,0% 57	7,9% 8
ogółem liczba mandatów	645	650	650

Na podstawie: parties-and-elections.eu

* W tabeli przedstawiono wyłącznie formacje, które w co najmniej jednym zaprezentowanych wyborach uzyskały min. 20% głosów.

19.1. Uzupełnij tekst – wpisz właściwe nazwy państwa (A.) oraz systemu wyborczego (B.).

Podane rezultaty dotyczą wyborów do izby pierwszej parlamentu w (A.) .....
..... . Wybory te mają charakter powszechny, bezpośredni i równy,
a przeprowadzane są w głosowaniu tajnym według systemu (B.) .....
..... .

19.2. Sformułuj argument i kontrargument do tezy: *Typ systemu wyborczego zastosowany w przedstawionych wyborach skutkuje istnieniem systemu dwupartyjnego.*

Argument – .....

.....
.....
.....

Kontrargument – .....

.....
.....
.....

Zadanie 20. (1 pkt)

O relacjach między Prezydentem RP a parlamentem

Jeśli głowa państwa wywodzi się z opcji politycznej, która posiada większość (zwłaszcza w Sejmie [RP]), wówczas do sporów nie dochodzi w ogóle, albo są one raczej rzadkie

i o słabym natężeniu. Sytuacja wygląda inaczej, gdy głowa państwa i większość parlamentarna reprezentują różne opcje polityczne.

Przykładem [...] było potraktowanie projektów ustaw zgłoszonych przez Aleksandra Kwaśniewskiego, a dotyczących stanów nadzwyczajnych. Projekty te zgłoszone zostały na początku III kadencji Sejmu [RP] (lata 1997–2001), bezpośrednio po tragicznej powodzi z 1997 r. Mimo to Sejm [RP] [...] nie uchwalił nawet ustawy o stanie klęski żywiołowej [...]. W tym stanie rzeczy Prezydent [RP] ponowił swoją inicjatywę w następnej kadencji parlamentu, przedkładając lekko tylko zmodyfikowane projekty, które tym razem zostały uchwalone.

J. Wawrzyniak, *Sejm a Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów*, Warszawa 2016, s. 56–57.

Tabela 1. Wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej III kadencji

Komitet wyborczy	Głosy		Mandaty	
	Liczba	%	Liczba	%
Akcja Wyborcza Solidarność	4 427 373	33,83	201	43,70
Sojusz Lewicy Demokratycznej	3 551 224	27,13	164	35,65
Unia Wolności	1 749 518	13,37	60	13,04
Polskie Stronictwo Ludowe	956 184	7,31	27	5,87
Ruch Odbudowy Polski	727 072	5,56	6	1,30
Mniejszość Niemiecka	51 027	0,39	2	0,43

Tabela 2. Wyniki wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej IV kadencji

Komitet wyborczy	Głosy		Mandaty	
	Liczba	%	Liczba	%
Sojusz Lewicy Demokratycznej – Unia Pracy	5 342 519	41,04	216	47,00
Platforma Obywatelska	1 651 099	12,68	65	14,13
Samoobrona Rzeczypospolitej Polskiej	1 327 624	10,20	53	11,52
Prawo i Sprawiedliwość	1 236 787	9,50	44	9,57
Polskie Stronictwo Ludowe	1 168 659	8,98	42	9,13
Liga Polskich Rodzin	1 025 148	7,87	38	8,26
Mniejszość Niemiecka	47 230	0,36	2	0,43

Na podstawie: www.pkw.gov.pl

Rozstrzygnij, czy zależność opisana w tekście znalazła potwierdzenie. Swój wybór uzasadnij, odnosząc się do podanych wyników wyborów.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....
.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	19.1.	19.2.	20.
	Maks. liczba punktów	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów			

Zadanie 21. (2 pkt)

Przepisy prawne z konstytucji jednego z państw europejskich

Art. 67 (1) Bundestag może wyrazić Kanclerzowi Federalnemu wotum nieufności tylko w taki sposób, że wybierze on głosami większości ustawowej liczby deputowanych następcę i przedłoży Prezydentowi Federalnemu wniosek o odwołanie dotychczasowego kanclerza. Prezydent Federalny jest zobowiązany do przychylenia się do wniosku i powołania wybranej osoby na urząd kanclerza.

www.[...].dipl.[...]

21.1. Podaj nazwę rodzaju wotum nieufności, które zostało unormowane w przytoczonych przepisach prawnych.

.....

21.2. Podaj podobieństwo i różnicę w kwestii odpowiedzialności parlamentarnej rządu w Rzeczypospolitej Polskiej i w państwie, z którego ustawy zasadniczej pochodzą przytoczone przepisy prawne.

Podobieństwo – .....

.....

.....

Różnica – .....

.....

.....

Zadanie 22. (1 pkt)

O przyszłości UE

Po decyzji Brytyjczyków o opuszczeniu Unii Europejskiej odbędzie się spotkanie ministrów spraw zagranicznych krajów stojących u źródeł UE. Przedstawiciele Niemiec zapewniają, że spotkanie nie jest „formatem ekskluzywnym”, wykluczającym z dyskusji kraje Europy Środkowej. Nowe państwa członkowskie obawiają się, że już wkrótce możemy mieć do czynienia z Unią dwóch prędkości.

Na podstawie: www.iap.pl

Wyjaśnij, co oznacza sformułowanie podkreślone w tekście.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 23. (1 pkt)

Tabela 1. Odpowiedzi na pytanie: Jak ocenia Pan(i) obecne stosunki między Polską a naszymi najbliższymi sąsiadami?

Stosunki	Dobrze	Ani dobrze, ani źle	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach			
polsko-białoruskie	15	25	44	16
polsko-czeskie	42	31	16	11
polsko-litewskie	25	30	30	15
polsko-niemieckie	52	29	14	5
polsko-rosyjskie	5	10	79	6
polsko-słowackie	42	30	14	14
polsko-ukraińskie	36	24	31	9

Na podstawie: *O stosunkach z sąsiednimi krajami – relacje polityczne a nastawienie do nacji*,
Komunikat z badań CBOS BS/30/2015.

Tabela 2. Odpowiedzi na pytanie: Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do innych narodów?

Narody	Sympatia	Obojętność	Niechęć	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Białorusini	28	32	29	11
Czesi	50	30	14	6
Litwini	34	33	22	11
Niemcy	43	30	22	5
Rosjanie	22	23	50	5
Słowacy	48	32	12	8
Ukraińcy	36	26	32	6

Na podstawie: *Stosunek do innych narodów*, Komunikat z badań CBOS BS/14/2015.

Rozstrzygnij, czy odpowiedzi respondentów na pytanie dotyczące oceny relacji Polski z wszystkimi państwami sąsiedzkimi pokrywają się ze stosunkiem do narodów tytularnych w tych państwach. Swój wybór uzasadnij, odnosząc się do danych.

Rozstrzygnięcie – .....

Uzasadnienie – .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	21.1.	21.2.	22.	23.
	Maks. liczba punktów	1	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów				

Zadanie 24. (1 pkt)

Fragment mapy politycznej Europy

Na podstawie: worldatlas.com

O współpracy w regionie Morza Bałtyckiego

Państwa członkowskie tej najważniejszej organizacji współpracy międzyrządowej w regionie Morza Bałtyckiego zaznaczono na mapie szarym kolorem. Organizacja ta została powołana w 1992 roku podczas konferencji ministrów spraw zagranicznych w Kopenhadze. Odegrała istotną rolę w procesie instytucjonalizacji stosunków międzynarodowych w regionie po zimnej wojnie. Sekretariat organizacji znajduje się w Sztokholmie.

Na podstawie: www.msz.gov.pl

Uzasadnij, że oba materiały nie dotyczą Wspólnoty Niepodległych Państw.

.....
.....
.....
.....

Zadanie 25. (2 pkt)

O postawie mocarstw wobec jednego z konfliktów

Donald Trump zwrócił się do Amerykanów w piątek o [...] 3 nad ranem czasu europejskiego.
– Działania, jakie podjęliśmy tej nocy, mają na celu odstraszenie przed produkcją, rozpowszechnianiem i wykorzystaniem broni chemicznej. To leży w żywotnym interesie Stanów Zjednoczonych. W 2013 r. prezydent Putin i jego rząd dał światu gwarancję, że zostanie zlikwidowana broń chemiczna [...]. Niedawny atak Asada i nasza odpowiedź są bezpośrednim skutkiem niedotrzymania przez Rosję złożonej obietnicy. [...] – oświadczył

prezydent. Chwilę później [...] Pałac Elizejski wydał komunikat o rozpoczęciu także przez francuskie siły zbrojne ataku [...]. O tym samym zawiadomił równocześnie urząd brytyjskiej premier. [...] Putin zareagował w sobotę rano na atak ze wściekłością. Uznał to za „akt agresji” [...]. Na jego wniosek zwołano posiedzenie Rady Bezpieczeństwa ONZ, jednak Rosja poniosła tu dyplomatyczną porażkę: rezolucję potępiającą akcję aliantów spośród 15 głosujących krajów poparty tylko Chiny i Boliwia.

J. Bielecki, [...]: *Rosja znalazła się w defensywie*, www.rp.pl

Fragment mapy politycznej Azji i Afryki

Na podstawie: worldatlas.com

25.1. Podaj nazwę państwa, w którym rozgrywał się wskazany w tekście konflikt, i numer, którym państwo to oznaczono na mapie.

Nazwa – ..... Numer – .....

25.2. Określ stanowisko poszczególnych państw-stałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ wobec próby przeforsowania rezolucji potępiającej akcję aliantów.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	24.	25.1.	25.2.
	Maks. liczba punktów	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów			

CZĘŚĆ III – Wypracowanie (20 punktów)

Zadanie 26. (20 pkt)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie. Wykorzystaj materiały źródłowe zamieszczone w II części arkusza.

Temat nr 1

Odwołując się do przykładów współczesnych państw europejskich, scharakteryzuj typy demokratycznych systemów politycznych, w których obowiązuje trójpodział władzy oparty na współpracy legislatywy i egzekutywy. Przedstaw także elementy każdego z tych systemów obowiązujące we współczesnych rozwiązaniach ustrojowych w Rzeczypospolitej Polskiej.

Temat nr 2

Scharakteryzuj zmiany polityki bezpieczeństwa zewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej w ostatnich 30 latach, odnosząc się do stosunków bilateralnych oraz członkostwa w organizacjach międzynarodowych.

WYPRACOWANIE

na temat nr .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Dotted lines for writing answers.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	26.I.	26.II.	26.III.
	Maks. liczba punktów	18	1	1
	Uzyskana liczba punktów			

A series of 21 horizontal dotted lines providing space for writing.

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

